

Załącznik nr 3

Zasady kwalifikowania wydatków w Przedsięwzięciach realizowanych w ramach Inwestycji C3.1.1. Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności

**Inwestycja C3.1.1. Cyberbezpieczeństwo – CyberPL, infrastruktura przetwarzania danych oraz
optymalizacja infrastruktury służb państwowych odpowiedzialnych za bezpieczeństwo**

Nabór nr: KPOD.05.10-IW.06-006/25

Warszawa, czerwiec 2025 r.

Spis treści

Wykaz pojęć i skrótów:	3
1. Zasady finansowania wydatków	7
1.1. Informacje podstawowe	7
1.2. Ocena kwalifikowalności wydatku	10
1.3. Zasada faktycznego poniesienia wydatku	12
1.4. Dokumentowanie wydatków	14
1.5. Kwalifikowalność podatku VAT	15
1.6. Podwójne finansowanie	15
2. Koszty kwalifikowalne i niekwalifikowalne	16
2.1. Koszty kwalifikowalne	16
2.2. Wykaz kosztów niekwalifikowalnych	17
3. Konflikt interesów	19
4. Katalog kosztów kwalifikowalnych	19
4.1. Amortyzacja	19
4.2. Dostawy (inne niż środki trwałe)	20
4.3. Koszty wsparcia uczestników projektu oraz podmiotów objętych wsparciem	21
4.4. Nieruchomości	21
4.4.1. Zakup nieruchomości	22
4.4.2. Pozostałe wydatki związane z nabyciem nieruchomości	23
4.4.3. Nabycie prawa użytkowania wieczystego	23
4.4.4. Nabycie innych tytułów prawnych do nieruchomości	25
4.5. Personel projektu	26
4.6. Podatki i opłaty	30
4.7. Roboty budowlane	31
4.8. Środki trwałe / dostawy	31
4.9. Usługi zewnętrzne	31
4.10. Wartości niematerialne i prawne	33
4.11. Koszty pośrednie	33
4.12. Wsparcie finansowe udzielane grantobiorcom i uczestnikom projektu	34
5. Załączniki	34

Wykaz pojęć i skrótów:

Użyte w *Zasadach* określenia oznaczają:

1. **Baza Konkurencyjności (BK2021)** - strona internetowa prowadzona przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego przeznaczona do zamieszczania zapytań ofertowych (<https://bazakonkurencyjnosci.funduszeuropejskie.gov.pl/>);
2. **Grant** - środki finansowe, które ostateczny odbiorca wsparcia przedsięwzięcia grantowego przekazał grantobiorcy na realizację zadań służących osiągnięciu celu przedsięwzięcia;
3. **Grantobiorca** - podmiot inny niż ostateczny odbiorca wsparcia przedsięwzięcia grantowego albo partner przedsięwzięcia partnerskiego, wybrany w drodze otwartego naboru ogłoszonego przez ostatecznego odbiorcę wsparcia przedsięwzięcia grantowego w ramach realizacji przedsięwzięcia grantowego.

Grantobiorcą nie może być podmiot wykluczony z możliwości otrzymania dofinansowania na podstawie przepisów odrębnych;
4. **IK KPO** - instytucja, która odpowiada za koordynację planu rozwojowego. Za koordynację realizacji KPO odpowiada minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego i obsługujące go Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej;
5. **IOI** - minister kierujący działem administracji rządowej, któremu zgodnie z Planem rozwojowym zostało powierzone zadanie realizacji inwestycji. Instytucją odpowiedzialną za Inwestycję C3.1.1 jest minister właściwy ds. informatyzacji;
6. **Inwestycja C3.1.1.** - inwestycja w rozumieniu Rozporządzenia RRF zmierzająca do osiągnięcia celu w Planie rozwojowym polegającego na zwiększeniu skali zastosowań rozwiązań cyfrowych w sferze publicznej, gospodarce i społeczeństwie. Cel Inwestycji C3.1.1. jest określony wskaźnikami. Inwestycja C3.1.1. ma określony początek i koniec realizacji (do 31 sierpnia 2026 r.). Inwestycja C3.1.1. Cyberbezpieczeństwo – CyberPL, to infrastruktura przetwarzania danych oraz optymalizacja infrastruktury służb państwowych odpowiedzialnych za bezpieczeństwo;
7. **JW** - podmiot, któremu w drodze porozumienia albo umowy zawartej z instytucją odpowiedzialną za realizację inwestycji, została powierzona realizacja zadań w ramach inwestycji. Jednostką Wspierającą, której została powierzona realizacja zadań w ramach Inwestycji C3.1.1. jest Centrum Projektów Polska Cyfrowa;
8. **KE** - Komisję Europejską;
9. **KPO** - Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększania Odporności;

10. **OOW** - podmiot realizujący Przedsięwzięcie, który ubiega się o sfinansowanie Przedsięwzięcia lub podpisał Umowę, Porozumienie lub Decyzję o objęciu Przedsięwzięcia wsparciem;
11. **Partner** - podmiot wymieniony we Wniosku o objęcie Przedsięwzięcia wsparciem, uczestniczący w realizacji Przedsięwzięcia, którego udział jest uzasadniony, konieczny i niezbędny, wnoszący do Przedsięwzięcia zasoby ludzkie, organizacyjne, techniczne lub finansowe, realizujący Przedsięwzięcie wspólnie z OOW, na warunkach określonych w porozumieniu lub umowie o partnerstwie. Posiada znamiona Ostatecznego odbiorcy wsparcia;
12. **Personel Przedsięwzięcia** - osoby zaangażowane do realizacji zadań lub czynności w ramach Przedsięwzięcia na podstawie stosunku pracy i wolontariusze wykonujący świadczenia na zasadach określonych w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (tj. Dz. U. z 2023 r. poz. 571); personelem Przedsięwzięcia jest również osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą będąca OOW oraz osoby z nią współpracujące w rozumieniu art. 8 ust. 11 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tj. Dz. U. z 2022 r. poz. 1009, z późn. zm.), zwanej dalej: „ustawą o systemie ubezpieczeń społecznych”;
13. **Plan rozwojowy** - dokument, pn.: „Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększania Odporności”, o którym mowa w art. 17 ust. 1 rozporządzenia RRF, stanowiący podstawę realizacji reform i inwestycji objętych wsparciem (finansowaniem) ze środków Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności;
14. **Podmiot upoważniony do ponoszenia wydatków** - podmiot z sektora finansów publicznych, pozostający w stosunku do OOW w zależności osobowej, organizacyjnej i finansowej rozumianej jako brak samodzielności dysponowania środkami publicznymi (dysponent II i III stopnia);
15. **Pomoc de minimis** - pomoc zgodna z przepisami rozporządzenia Komisji (UE) nr 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz.U. L z 15.12.2023 r.);
16. **Pomoc publiczna** - w rozumieniu TFUE (art. 93, art. 106 ust. 2, art. 107 ust. 2 i 3) oraz pomoc de minimis. Uznaje się, że jeżeli w niniejszych Zasadach mówi się generalnie o zasadach dotyczących pomocy publicznej, dotyczą one - w określonym zakresie - również pomocy de minimis;

17. **Porozumienie/Umowa o partnerstwie** - umowę lub porozumienie określające w szczególności: prawa i obowiązki stron, zakres i formę udziału poszczególnych Partnerów w Przedsięwzięciu, Partnera wiodącego uprawnionego do reprezentowania pozostałych partnerów, sposób przekazywania środków pieniężnych na pokrycie wydatków ponoszonych przez poszczególnych Partnerów, umożliwiające określenie kwoty wsparcia finansowego udzielonego każdemu z Partnerów, sposób postępowania w przypadku naruszenia lub niewywiązywania się stron z Porozumienia lub Umowy o partnerstwie, wymagane oświadczenia Partnera;
18. **Przedsięwzięcie, przedsięwzięcie grantowe** - element Inwestycji C3.1.1. realizowany przez ostatecznego odbiorcę wsparcia, zmierzający do osiągnięcia założonego celu określonego wskaźnikami, z określonym początkiem i końcem realizacji. Przedsięwzięcie, którego ostateczny odbiorca wsparcia udziela grantów na realizację zadań służących osiągnięciu celu tego przedsięwzięcia przez grantobiorców;
19. **PZP** - ustawę z dnia 11 września 2019 r. - Prawo zamówień publicznych, (Dz. U. z 2022 r. poz. 1710 z późn. zm.);
20. **rozporządzenie KE nr 2023/2831** - rozporządzenie Komisji (UE) nr 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz.U. L z 15.12.2023 r.);
21. **rozporządzenie RRF** - rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/241 z dnia 12 lutego 2021 r. ustanawiające Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (Dz. Urz. UE L 57 z 18.02.2021, s. 17);
22. **środki trwałe** - środki trwałe, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 15 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (tj. Dz. U. z 2023 r. poz. 120, z późn. zm.), dalej: „ustawa o rachunkowości”;
23. **Umowa/Porozumienie/Decyzja o objęcie Przedsięwzięcia wsparciem** - umowa (w tym porozumienie lub decyzja która stanowi podstawę objęcia przedsięwzięcia wsparciem, w przypadku gdy ta jednostka jest jednocześnie instytucją udzielającą wsparcia oraz ostatecznym odbiorcą wsparcia) o której mowa w art. 141z ust. 1 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 198);
24. **TFUE** - Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (wersja skonsolidowana Dz. Urz. UE C 326, 26/10/2012 P. 0001 –0390);
25. **UE** - Unię Europejską;

26. **wartości niematerialne i prawne** - wartości, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 14 ustawy o rachunkowości;
27. **wniosek o objęcie Przedsięwzięcia wsparciem** - wniosek o sfinansowanie Przedsięwzięcia ze środków Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności;
28. **wydatek kwalifikowalny** - wydatek przedstawiony do rozliczenia w związku z realizacją Przedsięwzięcia w ramach inwestycji C3.1.1., który spełnia kryteria opisane w niniejszych Zasadach oraz jest zgodny z Umową/Porozumieniem o objęcie Przedsięwzięcia wsparciem;
29. **wydatek niekwalifikowalny** - każdy wydatek przedstawiony do rozliczenia w związku z realizacją Przedsięwzięcia w ramach inwestycji C3.1.1., który nie jest wydatkiem kwalifikowalnym;
30. **wykonawca** - osoba fizyczna niebędąca personelem Przedsięwzięcia, osoba prawna albo jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, która oferuje wykonanie robót budowlanych lub obiektu budowlanego, dostawę produktów lub świadczenie usług lub ubiega się o udzielenie zamówienia, złożyła ofertę lub zawarła umowę w sprawie zamówienia w Przedsięwzięciu realizowanym w ramach Przedsięwzięcia;
31. **zamówienie** - oznacza to pisemną umowę odpłatną, zawartą pomiędzy OOW, i/lub Partnerem, Podmiotem upoważnionym do ponoszenia wydatków a wykonawcą, którego przedmiotem są usługi, dostawy lub roboty budowlane przewidziane w ramach Przedsięwzięcia. Dotyczy to zarówno umów zawieranych na podstawie przepisów PZP, jak również na zasadach wynikających z treści Umowy/Porozumienia o objęcie Przedsięwzięcia wsparciem i dokumentów w nim określonych;
32. **Zasady** - oznacza to „Zasady kwalifikowania wydatków w Przedsięwzięciach realizowanych w ramach Inwestycji C3.1.1. Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności” wraz z Załącznikiem nr 1, stanowiącym ich integralną część.

1. Zasady finansowania wydatków

1.1. Informacje podstawowe

1. Niniejsze zasady dotyczą kwalifikowalności wydatków dla Przedsięwzięć finansowanych w ramach Inwestycji C3.1.1.
2. Do oceny kwalifikowalności wydatków stosuje się wersję Zasad obowiązujących w dniu poniesienia wydatku.
3. Szczegółowe daty kwalifikowalności wydatków w ramach danego Przedsięwzięcia regulowane są w Umowie/Porozumieniu/Decyzji o objęcie Przedsięwzięcia wsparciem, z zastrzeżeniem ust 4. W przypadku Przedsięwzięcia rozpoczętego przed początkiem okresu kwalifikowalności wydatków, do sfinansowania kwalifikują się jedynie wydatki faktycznie poniesione od 1 lutego 2020 roku, z zastrzeżeniem zasad określonych dla pomocy publicznej. Wydatki poniesione wcześniej nie stanowią wydatków kwalifikowalnych.
4. Okres kwalifikowalności wydatków może przypadać na okres przed podpisaniem Umowy/Porozumienia/Decyzji o objęcie Przedsięwzięcia wsparciem, jednak nie wcześniej niż 1 lutego 2020 r. (wydatki poniesione przed tą datą nie stanowią wydatków kwalifikowalnych), z zastrzeżeniem zasad określonych dla pomocy publicznej i nie później niż do 31 sierpnia 2026 r. (wydatki poniesione po tej dacie nie stanowią wydatków kwalifikowalnych).
5. Początkowa i końcowa data kwalifikowalności wydatków określona w Umowie/Porozumieniu/Decyzji o objęcie Przedsięwzięcia wsparciem może zostać zmieniona w uzasadnionym przypadku na wniosek OOW za zgodą JW i na warunkach określonych w Umowie/Porozumieniu/Decyzji o objęcie Przedsięwzięcia.
6. Wydatki poniesione przed podpisaniem Umowy/Porozumienia/Decyzji o objęcie Przedsięwzięcia wsparciem mogą zostać uznane za kwalifikowalne wyłącznie w przypadku spełnienia warunków kwalifikowalności określonych w niniejszych Zasadach i Umowie/Porozumieniu/Decyzji o objęcie Przedsięwzięcia wsparciem.
7. Wsparciem nie może zostać objęte Przedsięwzięcie, które zostało fizycznie ukończone lub w pełni zrealizowane przed złożeniem wniosku o objęcie Przedsięwzięcia wsparciem, niezależnie od tego, czy wszystkie dotyczące tego Przedsięwzięcia płatności zostały przez OOW dokonane – z zastrzeżeniem zasad określonych dla pomocy publicznej. Przez Przedsięwzięcie ukończone/zrealizowane należy rozumieć Przedsięwzięcie, dla którego

przed dniem złożenia wniosku o objęcie Przedsięwzięcia wsparciem, nastąpił odbiór ostatnich prac, dostaw oraz usług przewidzianych do realizacji w jego zakresie rzeczowym.

8. Zasady mają zastosowanie do wydatków ponoszonych w ramach finansowania ze środków KPO oraz wkładu własnego.
9. W przypadku Przedsięwzięć objętych zasadami pomocy publicznej lub pomocy de minimis, za kwalifikowalne mogą być uznane tylko te wydatki, które spełniają łącznie warunki określone w niniejszych Zasadach oraz warunki wynikające z odpowiednich regulacji dotyczących ww. kategorii pomocy przyjętych na poziomie unijnym lub krajowym.
10. Każdy zainteresowany podmiot może zwrócić się na piśmie do JW z prośbą o dokonanie indywidualnej interpretacji postanowień Zasad w ramach Inwestycji C3.1.1. dla konkretnego stanu faktycznego. W przypadku wątpliwości dotyczącej rozstrzygnięcia danej kwestii, przed udzieleniem odpowiedzi JW może zwrócić się do IOI o interpretację postanowień przedmiotowych Zasad.
11. Poniesione wydatki (z wyłączeniem wydatków pośrednich) w ramach realizowanych Przedsięwzięć muszą być bezpośrednio związane z jego realizacją, dotyczyć zadań merytorycznych i być niezbędne do realizacji jego celów. Poniesione wydatki, które nie zostały uznane za bezpośrednie (wydatki pośrednie) w ramach realizacji Przedsięwzięcia muszą być związane z Przedsięwzięciem i być niezbędne do realizacji jego celów.
12. Koszt całkowity realizacji Przedsięwzięcia stanowią koszty kwalifikowalne i niekwalifikowalne, wskazane przez OOW i wynikające z Wniosku o objęcie Przedsięwzięcia wsparciem, zaakceptowane przez JW.
13. Budżet przedstawiany we wniosku o objęcie Przedsięwzięcia wsparciem powinien zostać przygotowany z zachowaniem obowiązujących zasad finansowych, tzn.:
 - 1) zasadą racjonalności;
 - 2) zasadą celowości;
 - 3) zasadą efektywności.

Budżet powinien uwzględniać zapisy zawarte w Katalogu kosztów zamieszczonym w niniejszych Zasadach, a wydatki muszą być uzasadnione, adekwatne i bezpośrednio związane z realizacją działań zaplanowanych we wniosku o objęcie Przedsięwzięcia wsparciem. Przyjęcie danego Przedsięwzięcia do realizacji i podpisanie z OOW Umowy/Porozumienia/Decyzji o objęcie Przedsięwzięcia wsparciem **nie oznacza**, że wszystkie wydatki, które OOW przedstawi we wniosku o płatność w trakcie jego realizacji,

zostaną uznane za kwalifikowalne. Ocena kwalifikowalności poniesionych wydatków jest prowadzona także po zakończeniu realizacji Przedsięwzięcia w zakresie obowiązków nałożonych na OOW Umową/Porozumieniem/Decyzją o objęcie Przedsięwzięcia wsparciem i wynikających z właściwych przepisów prawa powszechnie obowiązującego oraz dokumentów systemu realizacji KPO.

14. W ramach Przedsięwzięcia zobowiązuje się OOW / i Partnera / i Podmiot upoważniony do ponoszenia wydatków do prowadzenia wyodrębnionej ewidencji księgowej wydatków i przychodów, polegającej w szczególności na prowadzeniu odrębnego systemu księgowego¹ lub stosowaniu w ramach istniejącego systemu księgowego odrębnego kodu księgowego umożliwiającego identyfikację wszystkich transakcji oraz poszczególnych operacji bankowych związanych z Przedsięwzięciem oraz zapewnić, że operacje gospodarcze są ewidencjonowane zgodnie z obowiązującymi przepisami (ustawy o rachunkowości, przepisów podatkowych).

15. W ramach Przedsięwzięcia OOW / i Partner / i Podmiot upoważniony do ponoszenia wydatków jest zobowiązany do:

- 1) stosowania PZP lub właściwych przepisów prawa powszechnie obowiązującego,
- 2) lub dla podmiotów nie zobowiązanych do stosowania PZP, do stosowania: zasad określonych w **Załączniku nr 1.** pn. „Zamówienia udzielane w Przedsięwzięciach realizowanych w ramach inwestycji C3.1.1.”
- 3) oraz właściwych przepisów prawa powszechnie obowiązującego.

16. Do prawidłowego rozliczenia wydatku mogą być wymagane dodatkowe dokumenty wynikające ze specyfiki realizowanego Przedsięwzięcia, Umowy/Porozumienia/Decyzji o objęcie Przedsięwzięcia wsparciem, właściwych przepisów prawa powszechnie obowiązującego oraz dokumentów systemu realizacji KPO.

17. Dokumenty związane z realizacją Przedsięwzięcia powinny być przechowywane przez okres wskazany w Umowie/Porozumieniu/Decyzji o objęcie Przedsięwzięcia wsparciem.

18. W sytuacji poniesienia wydatku w walucie innej niż PLN, ujemne różnice kursowe nie są kwalifikowalne. Dodatnie różnice kursowe nie są traktowane jako przychód w

¹ Pod pojęciem odrębnego systemu księgowego nie należy rozumieć konieczności stosowania osobnego systemu informatycznego, czy też konieczność prowadzenia oddzielnych ksiąg rachunkowych, a jako możliwość stworzenia dodatkowych kont syntetycznych, analitycznych czy pozabilansowych w prowadzonej już ewidencji lub prowadzenie wyodrębnionej ewidencji w inny elektroniczny sposób.

Przedsięwzięciu, jednakże za kwalifikowalny może zostać uznany wydatek w wysokości nie większej niż faktycznie poniesiony i odzwierciedlony w księgach rachunkowych OOW, zgodnie z przepisami krajowymi w zakresie rachunkowości.

19. Podmiotami, które mogą ponosić wydatki kwalifikowalne oprócz OOW, jest także Partner i Podmiot upoważniony do ponoszenia wydatków (jeśli dotyczy).
20. Niedozwolone jest podwójne finansowanie wydatków w Przedsięwzięciach realizowanych w ramach Inwestycji C3.1.1. szczegółowo opisane w podrozdziale 1.6. „Podwójne finansowanie”.
21. Umowa/Porozumienie/Decyzja o objęcie Przedsięwzięcia wsparciem reguluje sposób postępowania w przypadku konieczności dokonania przesunięć wydatków pomiędzy kategoriami wydatków, wskazując sytuacje wymagające aneksowania Umowy/Porozumienia/Decyzji o objęcie Przedsięwzięcia wsparciem.
22. Zasady nie mają zastosowania do wydatków ponoszonych przez grantobiorców, z zastrzeżeniem podrozdziału 1.2 ust. 2 pkt 2) i pkt 6)-7), 1.5 i 2.2.
23. Za dochód nie uznaje się zatrzymanego wadium wpłaconego przez podmiot ubiegający się o realizację zamówienia, kar umownych (w tym kar za odstąpienie od umowy i kar za opóźnienie), zatrzymanych kaucji zwrotnych rozumianych jako sumy pieniężne złożone jako gwarancja dotrzymania zobowiązania, premii za otwarcie rachunku płatniczego, gwarancji bankowych oraz ulg z tytułu terminowego odprowadzania składek do ZUS/US. Płatności otrzymane przez OOW / i Partnera / i Podmiot upoważniony do ponoszenia wydatków w powyższych przypadkach nie pomniejszają wydatków kwalifikowalnych w ramach Przedsięwzięcia.

1.2. Ocena kwalifikowalności wydatku

1. Ocena kwalifikowalności wydatku polega na analizie zgodności jego poniesienia z obowiązującymi przepisami prawa unijnego i prawa krajowego, Umową/Porozumieniem/Decyzją o objęcie Przedsięwzięcia wsparciem oraz innymi dokumentami, do których stosowania OOW będzie musiał zobowiązać się w Umowie/Porozumieniu/Decyzji o objęcie Przedsięwzięcia wsparciem.
 - 1) Ocena kwalifikowalności poniesionego wydatku dokonywana jest przede wszystkim w trakcie realizacji Przedsięwzięcia poprzez weryfikację wniosków o płatność oraz w trakcie kontroli Przedsięwzięcia, w tym: kontroli w miejscu realizacji Przedsięwzięcia

lub w siedzibie OOW. Dopuszcza się możliwość kontroli w siedzibie Partnera oraz w siedzibie Podmiotu upoważnionego do ponoszenia wydatków, na zasadach tożsamyh do kontroli w miejscu realizacji Przedsięwzięcia lub w siedzibie OOW. Punktem wyjścia dla weryfikacji kwalifikowalności wydatków na etapie realizacji Przedsięwzięcia jest zatwierdzony wniosek o objęcie Przedsięwzięcia wsparciem.

- 2) Na etapie oceny wniosku o objęcie Przedsięwzięcia wsparciem ocenia się, czy właściwie określono wydatki kwalifikowalne. W szczególności ocenia się, czy wydatki zaplanowano w sposób umożliwiający ich kwalifikowalność, czy są adekwatne i racjonalne względem zakresu i skali danego Przedsięwzięcia do realizacji.
 - 3) Podpisanie z OOW Umowy/Porozumienia/Decyzji o objęcie Przedsięwzięcia wsparciem **nie oznacza**, że wszystkie wydatki, zostaną zrefundowane i rozliczone.
 - 4) Ocena kwalifikowalności poniesionych wydatków jest prowadzona także po zakończeniu realizacji Przedsięwzięcia w zakresie, o którym mowa w podrozdziale 1.1. „Informacje podstawowe” ust. 13.
2. Wydatkiem kwalifikowalnym jest wydatek spełniający łącznie następujące warunki:
- 1) został faktycznie poniesiony w okresie wskazanym w Umowie/Porozumieniu/Decyzji o objęcie Przedsięwzięcia wsparciem, z zastrzeżeniem ust. 3,
 - 2) jest zgodny z obowiązującymi przepisami prawa unijnego oraz prawa krajowego, w tym przepisami regulującymi udzielanie pomocy publicznej, jeśli mają zastosowanie,
 - 3) jest zgodny z Planem rozwojowym oraz niniejszymi Zasadami,
 - 4) został uwzględniony w budżecie wniosku o objęcie Przedsięwzięcia wsparciem, stanowiącym załącznik do Umowy/Porozumienia/Decyzji o objęcie Przedsięwzięcia wsparciem,
 - 5) został poniesiony zgodnie z postanowieniami Umowy/Porozumienia/Decyzji o objęcie Przedsięwzięcia wsparciem,
 - 6) jest niezbędny do realizacji celów Przedsięwzięcia i został poniesiony w związku z jego realizacją,
 - 7) został poniesiony w sposób przejrzysty, racjonalny i efektywny, z zachowaniem zasad uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów,
 - 8) został należycie udokumentowany, zgodnie z wymogami określonymi w niniejszych Zasadach oraz Umowie/Porozumieniu/Decyzji o objęcie Przedsięwzięcia wsparciem,
 - 9) został wykazany we wniosku o płatność,

10) dotyczy towarów dostarczonych lub usług wykonanych lub robót budowlanych zrealizowanych, z zastrzeżeniem możliwości wypłaty zaliczek na rzecz wykonawców, na zasadach określonych w podrozdziale 1.3 ust. 6. niniejszych Zasad.

3. Ponoszone wydatki w ramach realizowanego Przedsięwzięcia mogą stanowić wydatek kwalifikowalny, o ile spełniają wymagania określone w podrozdziale 2.1. „Koszty kwalifikowalne” oraz mieszczą się w rozdziale 4. „Katalog kosztów kwalifikowalnych” zamieszczonego w niniejszych Zasadach.

1.3. Zasada faktycznego poniesienia wydatku

1. Do sfinansowania kwalifikuje się wydatek, który został faktycznie poniesiony przez OOW.
2. Do wydatków kwalifikowalnych Przedsięwzięcia zalicza się także wydatki ponoszone przez Partnera lub Podmiot upoważniony do ponoszenia wydatków. Partner oraz podmiot upoważniony do ponoszenia wydatków muszą być wskazani w Umowie/Porozumieniu/Decyzji o objęcie Przedsięwzięcia wsparciem, a obowiązki OOW w tym zakresie stosuje się również wobec Partnera i Podmiotu upoważnionego do ponoszenia wydatków.
3. OOW zobowiązany jest do posiadania dokumentacji będącej podstawą poniesienia wszystkich wydatków w ramach Przedsięwzięcia.
4. Wydatki kwalifikowalne muszą być oparte na prawnie wiążących umowach, porozumieniach lub dokumentach (m.in.: dokument OT, oświadczenia, deklaracje, protokoły zdawczo-odbiorcze, listy obecności, agendy oraz inne – dowody poniesienia wydatków). W sytuacji gdy zajdzie konieczność dołączenia do wniosku o płatność dokumentu będącego wynikiem zamówienia, OOW zostanie o tym poinformowany przez JW.
5. Pod pojęciem wydatku faktycznie poniesionego należy rozumieć wydatek poniesiony w znaczeniu kasowym, tj. rozchód środków pieniężnych z kasy lub rachunku płatniczego (obciążenie rachunku płatniczego OOW). Wyjątki od powyższej reguły stanowią:
 - 1) koszty amortyzacji,
 - 2) rozliczenia dokonywane na podstawie noty księgowej,
 - 3) odpisy na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych,
 - 4) płatności dokonywane w imieniu OOW z rachunku ministra właściwego do spraw finansów publicznych w Banku Gospodarstwa Krajowego.

6. Za kwalifikowalne mogą być uznane zaliczki (na określony cel z zamówienia) wypłacone przez OOW / i Partnera / i Podmiot upoważniony do ponoszenia wydatków zgodnie z postanowieniami umowy z wykonawcą. Jeśli element objęty zaliczką nie jest w ramach tego Przedsięwzięcia kwalifikowalny lub nie zostanie zrealizowany lub dostarczony w okresie kwalifikowalności, wypłacona na rzecz wykonawcy zaliczka nie stanowi wydatku kwalifikowalnego. W przypadku gdy wydatki poniesione na realizację umowy z wykonawcą zostaną w części uznane za niekwalifikowalne, zaliczka zostanie pomniejszona proporcjonalnie do wartości wydatków kwalifikowalnych.
7. Co do zasady, za kwalifikowalne uznawane są wydatki ponoszone przez OOW / i Partnera / i Podmiot upoważniony do ponoszenia wydatków na rzecz wykonawcy będącego stroną umowy w sprawie realizacji zamówienia w ramach Przedsięwzięcia zawartej z OOW / i Partnerem / i Podmiotem upoważnionym do ponoszenia wydatków. Wydatki ponoszone przez OOW / i Partnera / i Podmiot upoważniony do ponoszenia wydatków na rzecz innych podmiotów uczestniczących w realizacji tej umowy zawartej z wykonawcą, w tym podwykonawców, mogą zostać uznane za kwalifikowalne w następujących przypadkach:
- 1) w przypadku dokonania przez wykonawcę cesji wierzytelności, wydatki poniesione przez OOW / i Partnera / i Podmiot upoważniony do ponoszenia wydatków (zamawiającego) na rachunek płatniczy cesjonariusza mogą być uznane za kwalifikowalne, jeśli zostaną poniesione zgodnie z pozostałymi wymogami dotyczącymi kwalifikowania wydatków, pod warunkiem dokonania cesji zgodnie z prawem, w tym zgodnie z art. 509 i n. ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. z 2022 r. poz. 1360 ze zm.), zwaną dalej: „Kodeksem cywilnym”.
 - 2) w przypadku, gdy OOW / i Partner / i Podmiot upoważniony do ponoszenia wydatków dokonuje płatności bezpośrednio na rzecz podwykonawcy, zgodnie z art. 647¹ Kodeksu cywilnego lub na podstawie przepisów innych ustaw, wydatki dokonane w tym trybie mogą być uznane za kwalifikowalne, jeżeli zostały dokonane z zachowaniem pozostałych obowiązujących zasad i zgodnie z pozostałymi warunkami dotyczącymi kwalifikowalności wydatków oraz jeśli OOW / i Partner / i Podmiot upoważniony do ponoszenia wydatków nie dokonał dwukrotnej płatności za ten sam zakres wykonanych robót;
 - 3) w przypadku zajęcia płatności na rzecz wykonawcy przez komornika wydatek poniesiony na rachunek płatniczy wskazany przez komornika może być uznany za

kwalifikowalny, jeżeli został poniesiony zgodnie z pozostałymi warunkami dotyczącymi kwalifikowania wydatków.

W przypadku płatności dokonywanych z wykorzystaniem instytucji przekazu uregulowanej w art. 921¹ i nast. Kodeksu cywilnego na rachunek płatniczy podmiotu innego niż podmiot będący stroną umowy lub wskazanego w umowie w sprawie realizacji zamówienia w ramach Przedsięwzięcia zawartej z OOW / i Partnerem / i Podmiotem upoważnionym do ponoszenia wydatków, wydatek może być uznany za kwalifikowalny pod warunkiem zapewnienia zgodności z przepisami prawa, z pozostałymi wymogami dotyczącymi kwalifikowania wydatków (w tym z uwzględnieniem obowiązków w zakresie dokumentowania wydatków, jak np. zapewnienie właściwej ścieżki audytu). Uznanie za kwalifikowalny wydatku poniesionego w związku z zastosowaniem przekazu w kredyt może mieć jedynie charakter wyjątkowy, uzasadniony nadzwyczajnymi okolicznościami wynikającymi ze specyficznych warunków realizacji Przedsięwzięcia i wymaga wyrażenia zgody przez JW.

8. Dowodem poniesienia wydatku jest zapłacona faktura, inny dokument księgowy o równoważnej wartości dowodowej wraz z odpowiednim dokumentem potwierdzającym dokonanie płatności (o ile dotyczy).
9. Za datę poniesienia wydatku przyjmuje się:
 - 1) w przypadku wydatków pieniężnych:
 - a) dokonanych przelewem lub obciążeniową kartą płatniczą – datę obciążenia rachunku płatniczego, tj. datę księgowania operacji;
 - b) dokonanych kartą kredytową lub podobnym instrumentem płatniczym o odroczonej płatności – datę transakcji skutkującej obciążeniem rachunku karty kredytowej lub podobnego instrumentu;
 - c) dokonanych gotówką – datę faktycznego dokonania płatności;
 - 2) w przypadku amortyzacji – datę dokonania odpisu amortyzacyjnego;
 - 3) w przypadku rozliczeń na podstawie noty księgowej – datę zaksięgowania noty.

1.4. Dokumentowanie wydatków

1. Dokumenty potwierdzające poniesione wydatki (faktury lub inne dokumenty księgowe o równoważnej wartości dowodowej) powinny być opisane w taki sposób, aby widoczny był związek danego wydatku z realizowanym Przedsięwzięciem oraz powinny odnosić się do konkretnej pozycji wynikającej z wniosku o objęcie Przedsięwzięcia wsparciem.

2. Oryginał dowodu księgowego powinien być podpisany pod względem merytorycznym (formalnym) jak i pod względem finansowym przez osobę upoważnioną, zawierać dekretację (lub trwałe dołączenie wydruku dekretu do dokumentu), numer księgowy.
3. Na oryginale dokumentu lub na załączniku do niego, należy zawrzeć numer Umowy/Porozumienia/Decyzji o objęcie Przedsięwzięcia wsparciem, informację o sfinansowaniu ze środków Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności oraz Unii Europejskiej – NextGeneration EU, oraz kwotę wydatków kwalifikowalnych w ramach Przedsięwzięcia.
4. W przypadku dokumentowania wydatków za pomocą faktury elektronicznej należy przedstawić elektroniczny opis zaakceptowany przez odpowiednie osoby pod względem merytorycznym (formalnym) jak i pod względem finansowym oraz powinien zawierać dekretację w systemie elektronicznego obiegu dokumentów. Dodatkowo należy przedstawić dokumenty potwierdzające zaangażowanie wszystkich osób biorących udział w przedstawieniu wydatku jako kwalifikowalnego do zatwierdzenia.
5. Nie jest wymagane dokumentowanie wydatków związanych z kosztami pośrednimi, które są naliczane w postaci ryczałtu.

1.5. Kwalifikowalność podatku VAT

Kwoty podatku VAT są wydatkami niekwalifikowalnymi w Przedsięwzięciach realizowanych w ramach Inwestycji C3.1.1. i nie mogą być finansowane ze środków Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności.

1.6. Podwójne finansowanie

1. Niedopuszczalne jest finansowanie (całkowite lub częściowe) tych samych wydatków z dwóch różnych źródeł.
2. Podwójne finansowanie oznacza w szczególności:
 - 1) więcej niż jednokrotne przedstawienie do rozliczenia tego samego wydatku albo tej samej części wydatku ze środków planu rozwojowego lub innych unijnych programów, instrumentów, funduszy w ramach budżetu Unii Europejskiej w jakiegokolwiek formie (w szczególności dotacji, pożyczki, gwarancji/poręczenia);
 - 2) rozliczenie zakupu używanego środka trwałego, który był uprzednio współfinansowany z udziałem środków planu rozwojowego lub innych unijnych programów, instrumentów, funduszy w ramach budżetu Unii Europejskiej;

- 3) rozliczenie zakupu nieruchomości, która była uprzednio współfinansowana w ramach planu rozwojowego lub innych unijnych programów, instrumentów, funduszy w ramach budżetu Unii Europejskiej;
 - 4) rozliczenie kosztów amortyzacji środka trwałego uprzednio zakupionego z udziałem środków planu rozwojowego lub innych unijnych programów, instrumentów, funduszy w ramach budżetu Unii Europejskiej;
 - 5) rozliczenie wydatku poniesionego przez leasingodawcę na zakup przedmiotu leasingu w ramach leasingu finansowego, a następnie rozliczenie rat opłacanych przez OOW / i Partnera / i Podmiot upoważniony do ponoszenia wydatków w związku z leasingiem tego przedmiotu;
 - 6) objęcie kosztów kwalifikowalnych jednocześnie wsparciem w formie pożyczki i gwarancji/poręczenia;
 - 7) rozliczenie tego samego wydatku w kosztach pośrednich Przedsięwzięcia oraz kosztach bezpośrednich;
 - 8) otrzymanie na wydatki kwalifikowalne danego Przedsięwzięcia lub części Przedsięwzięcia dotacji z kilku źródeł (krajowych, unijnych lub innych) w wysokości łącznie wyższej niż 100% wydatków kwalifikowalnych Przedsięwzięcia lub jego części.
3. W razie wykrycia przypadków podwójnego finansowania (na każdym etapie realizacji Przedsięwzięcia), JW uzna te wydatki jako niekwalifikowalne.

2. Koszty kwalifikowalne i niekwalifikowalne

2.1. Koszty kwalifikowalne

1. Wydatki będą uznawane za kwalifikowalne tylko wtedy, gdy spełnią łącznie następujące warunki:
 - 1) będą zgodne z przepisami prawa unijnego, prawa krajowego, w tym prawem zamówień publicznych, jeśli ma zastosowanie;
 - 2) będą poparte dowodami księgowymi i wykazane we wniosku o płatność, w dokumentacji finansowej i ewidencji księgowej OOW / i Partnera / i Podmiotu upoważnionego do ponoszenia wydatków;
 - 3) zostaną poniesione w okresie od 1 lutego 2020 r., z zastrzeżeniem zasad określonych dla pomocy publicznej, do zakończenia okresu kwalifikowalności wydatków Przedsięwzięcia wskazanego w Umowie/Porozumieniu/Decyzji o objęcie

Przedsięwzięcia wsparciem, z zastrzeżeniem, iż termin ten nie może przypadać później niż dzień 31 sierpnia 2026 roku;

- 4) wpisują się w cele Inwestycji C3.1.1.;
- 5) będą racjonalnie skalkulowane w oparciu o ceny rynkowe;
- 6) będą proporcjonalne do planowanych działań i niezbędne do realizacji Przedsięwzięcia;
- 7) zostaną wykorzystane wyłącznie na realizację celu/celów Przedsięwzięcia i jego oczekiwanego rezultatu/oczekiwanych rezultatów w sposób zgodny z zasadami adekwatności, racjonalności, zasadności oraz efektywności;
- 8) będą uwzględnione w budżecie Wniosku o objęcie Przedsięwzięcia wsparciem stanowiącym załącznik do Umowy/Porozumienia/Decyzji o objęcie Przedsięwzięcia wsparciem;
- 9) będą poniesione zgodnie z postanowieniami Umowy/Porozumienia/Decyzji o objęcie Przedsięwzięcia wsparciem.

2.2. Wykaz kosztów niekwalifikowalnych

1. Do objęcia Przedsięwzięcia wsparciem nie kwalifikują się następujące wydatki, w szczególności:
 - 1) przygotowanie, wypełnienie i złożenie wniosku o objęcie Przedsięwzięcia wsparciem;
 - 2) premia dla autora bądź współautora Wniosku o objęcie Przedsięwzięcia wsparciem,
 - 3) podatek od towarów i usług (VAT);
 - 4) wydatek poniesiony na pozyskanie nieruchomości, który był współfinansowany w ramach planu rozwojowego lub innych unijnych programów, instrumentów, funduszy w ramach budżetu Unii Europejskiej;
 - 5) wynagrodzenia pracowników wykonujących zadania inne niż merytoryczne w Przedsięwzięciu nie ujęte w ramach kosztów bezpośrednich i pośrednich Przedsięwzięcia;
 - 6) wydatki reprezentacji, w tym prezenty, gadżety i upominki;
 - 7) prowizje pobierane w ramach operacji wymiany walut;
 - 8) grzywny, mandaty, kary finansowe;
 - 9) koszty postępowania sądowego, wydatki związane z przygotowaniem i obsługą prawną spraw sądowych oraz wydatki poniesione na funkcjonowanie komisji rozjemczych;

- 10) wydatki pokryte z innych źródeł;
- 11) odsetki od zadłużenia;
- 12) wydatki poniesione na pozyskanie używanego środka trwałego, który był współfinansowany w ramach planu rozwojowego lub innych unijnych programów, instrumentów, funduszy w ramach budżetu Unii Europejskiej;
- 13) wydatki poniesione na pozyskanie używanego środka trwałego, które przekraczają jego aktualną wartość rynkową a cena zakupu jest wyższa niż aktualna cena podobnego, nowego środka trwałego;
- 14) wydatki poniesione poza okresem kwalifikowalności określonym w Umowie/Porozumieniu/Decyzji o objęciu Przedsięwzięcia wsparciem;
- 15) wydatki nieudokumentowane lub nienależycie udokumentowane;
- 16) wydatki poniesione z naruszeniem:
 - a) przepisów PZP lub właściwych przepisów prawa powszechnie obowiązującego;
 - b) zasad określonych w **Załączniku nr 1**. pn. „Zamówienia udzielne w Przedsięwzięciach realizowanych w ramach inwestycji C3.1.1.”
 - c) właściwych przepisów prawa powszechnie obowiązującego oraz dokumentów systemu realizacji KPO.
- 17) pożyczka i koszty obsługi pożyczki;
- 18) podatki i opłaty, które w świetle przepisów prawa krajowego podlegają zwrotowi;
- 19) te same koszty finansowane z dwóch różnych źródeł (podwójne finansowanie);
- 20) koszty zredukowane w budżecie realizacji Przedsięwzięcia w trakcie oceny;
- 21) inne koszty niezgodne z katalogiem kosztów/wydatków;
- 22) używanie samochodu służbowego - dojazd do pracy z miejsca zamieszkania,
- 23) koszty składek i opłat fakultatywnych na rzecz personelu Przedsięwzięcia, niewymaganych obowiązującymi przepisami prawa, chyba że:
 - a) zostały przewidziane w regulaminie pracy lub regulaminie wynagradzania lub innych właściwych przepisach prawa pracy,
 - b) zostały wprowadzone co najmniej sześć miesięcy przed złożeniem wniosku o objęcie przedsięwzięcia wsparciem,
 - c) obejmują wszystkich pracowników, a zasady ich przyznawania są takie same w przypadku personelu Przedsięwzięcia oraz pozostałych pracowników OOW / i Partnera / i Podmiotu upoważnionego do ponoszenia wydatków.

2. JW może określić w Regulaminie wyboru przedsięwzięć do objęcia wsparciem inne wydatki niekwalifikowalne niż wymieniane w Zasadach o ile ich wyłączenie nie stoi w sprzeczności z Zasadami.

3. Konflikt interesów

1. OOW / i Partner / i Podmiot upoważniony do ponoszenia wydatków zobowiązuje się podjąć odpowiednie środki, aby skutecznie zapobiegać konfliktom interesów, a także rozpoznawać i likwidować je, gdy powstają w związku z prowadzeniem postępowania o udzielenie zamówienia lub na etapie wykonywania zamówienia – by nie dopuścić do zakłócenia konkurencji oraz zapewnić równe traktowanie wykonawców.
2. Konflikt interesów oznacza każdą sytuację, w której osoby biorące udział w przygotowaniu lub prowadzeniu postępowania o udzielenie zamówienia lub mogące wpłynąć na wynik tego postępowania mają, bezpośrednio lub pośrednio, interes finansowy, ekonomiczny lub inny interes osobisty, który postrzegać można jako zagrażający ich bezstronności i niezależności w związku z postępowaniem o udzielenie zamówienia.
3. W celu uniknięcia konfliktu interesów, w przypadku OOW, który nie jest zamawiającym w rozumieniu Pzp, zamówienia nie mogą być udzielane podmiotom powiązanym z nim osobowo lub kapitałowo, z wyłączeniem zamówień sektorowych.

4. Katalog kosztów kwalifikowalnych

4.1. Amortyzacja

Do tej kategorii włączone są wydatki związane z amortyzacją:

- amortyzacja środków trwałych;
- amortyzacja wartości niematerialnych i prawnych.

1. Koszty amortyzacji mogą być uznane za kwalifikowalne, gdy są łącznie spełnione są następujące warunki:
 - 1) amortyzacja nastąpiła z zachowaniem zasad ogólnych dotyczących amortyzacji danego rodzaju środków trwałych i/lub wartości niematerialnych i prawnych;
 - 2) odpisy amortyzacyjne zostały dokonane zgodnie z właściwymi przepisami prawa krajowego;

- 3) odpisy amortyzacyjne dotyczą środków trwałych i/lub wartości niematerialnych i prawnych, które są niezbędne do prawidłowej realizacji Przedsięwzięcia i bezpośrednio wykorzystywane do jego wdrażania;
- 4) kwota wydatków jest należycie uzasadniona dokumentami potwierdzającymi, o wartości dowodowej równoważnej fakturom obejmującym koszty kwalifikowalne;
- 5) kwalifikowalna wartość odpisów amortyzacyjnych odnosi się wyłącznie do okresu realizacji danego Przedsięwzięcia - wskazanego w Umowie/Porozumieniu/Decyzji o objęcie Przedsięwzięcia wsparciem i faktycznego wykorzystania środka trwałego i/lub wartości niematerialnych i prawnych w Przedsięwzięciu;
- 6) dotacje publiczne nie zostały wykorzystane do celów nabycia amortyzowanych aktywów;
- 7) zakupione w ramach Przedsięwzięcia środki trwałe i/lub wartości niematerialne i prawne są rejestrowane w ewidencji środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych OOW / i Partnera / i Podmiotu upoważnionego do ponoszenia wydatków;
- 8) wydatki poniesione na zakup środków trwałych i/lub wartości niematerialnych i prawnych zostały zgłoszone jako wydatki niekwalifikowalne Przedsięwzięcia a ich zakup nie był współfinansowany ze środków unijnych i środków krajowych (dotyczy to sytuacji, gdy nie można zrefundować wydatku zakupu);
- 9) koszt zakupu środków trwałych i/lub wartości niematerialnych i prawnych został zrealizowany w sposób racjonalny i efektywny - po cenach, które nie zostały zawyżone w stosunku do cen i stawek rynkowych.

4.2. Dostawy (inne niż środki trwałe)

Kwalifikowalne są wydatki związane z dostawami, czyli koszty zakupu materiałów, środków eksploatacyjnych i podobnych produktów, ponoszone bezpośrednio w związku z realizacją Przedsięwzięcia. Kwalifikowalne są koszty:

- materiałów i środków eksploatacyjnych niezbędnych do realizacji Przedsięwzięcia np. koszty surowców, półproduktów;
- sprzętu wykorzystywanego do realizacji Przedsięwzięcia tj. koszty zakupów, które nie są środkiem trwałym zgodnie z ustawą o rachunkowości oraz z polityką rachunkowości OOW / i Partnera / i Podmiotu upoważnionego do ponoszenia wydatków;
- doposażenia i wyposażenia pomieszczeń w zakresie niezbędnym do realizacji Przedsięwzięcia.

1. Zakupiony sprzęt powinien być nowy.
2. Za zgodą JW dopuszczalny jest zakup używanych środków (niebędących środkami trwałymi), o ile ich poniesienie jest zasadne do prawidłowej realizacji Przedsięwzięcia.
3. W ramach kategorii kwalifikowany jest również koszt transportu, montażu i uruchomienia.

4.3. Koszty wsparcia uczestników projektu oraz podmiotów objętych wsparciem

- koszty delegacji służbowych personelu bezpośrednio zaangażowanego lub oddelegowanego do realizacji Przedsięwzięcia;
- koszty szkoleń personelu bezpośrednio zaangażowanego lub oddelegowanego do realizacji Przedsięwzięcia;
- koszty szkoleń pracowników instytucji korzystających z produktów/efektów Przedsięwzięcia, w tym:
 - wynajem sali szkoleniowej wraz z niezbędnym do przeprowadzenia szkolenia sprzętem multimedialnym;
 - catering;
 - dojazd uczestników i trenera;
 - noclegi (maksymalnie do 300 złotych za miejsce noclegowe za osobę);
 - koszt wynagrodzenia trenera;
 - koszt zakupu lub przygotowania materiałów szkoleniowych podręczników i certyfikatów;
 - koszt stworzenia materiałów do e-learningu.

1. Kwalifikowalny jest koszt podróży służbowej regulowany zgodnie z zapisami Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 30 czerwca 2022 r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej.
2. Koszty delegacji służbowych oraz koszty związane z podnoszeniem kwalifikacji zawodowych personelu Przedsięwzięcia mogą być kwalifikowalne, o ile zostały uwzględnione w zatwierdzonym wniosku o objęcie Przedsięwzięcia wsparciem jako niezbędne dla prawidłowej realizacji Przedsięwzięcia.

4.4. Nieruchomości

- Wydatki związane z nabyciem nieruchomości;

- wydatki poniesione na odszkodowanie za przejęte nieruchomości;
- wydatki poniesione na nabycie prawa użytkowania wieczystego;
- wydatki poniesione na nabycie innych tytułów prawnych do nieruchomości;
- wydatki poniesione na obowiązkowy wykup nieruchomości oraz wydatki na obowiązkowe odszkodowania wynikające z ustanowienia obszaru ograniczonego użytkowania zgodnie z art. 135 i art. 136 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2021 r. poz. 1973, z późn. zm.).

4.4.1. Zakup nieruchomości

1. Zakup nieruchomości kwalifikuje się do sfinansowania, jeżeli spełnione są łącznie następujące warunki:
 - 1) cena nabycia nie przekracza wartości rynkowej nieruchomości, a jej wartość potwierdzona jest operatem szacunkowym sporządzonym przez uprawnionego rzeczoznawcę w rozumieniu ustawy o gospodarce nieruchomościami; wartość nieruchomości powinna być określona na dzień jej zakupu zgodnie z art. 156 ust. 3 tej ustawy;
 - 2) nabyta nieruchomość jest niezbędna do realizacji Przedsięwzięcia i kwalifikowalna wyłącznie w zakresie, w jakim jest wykorzystana do celów realizacji Przedsięwzięcia, zgodnie z przeznaczeniem określonym w Umowie/Porozumieniu/Decyzji o objęciu Przedsięwzięcia wsparciem;
 - 3) zakup nieruchomości został przewidziany we wniosku o objęcie Przedsięwzięcia wsparciem i wskazany Umowie/Porozumieniu/Decyzji o objęciu Przedsięwzięcia wsparciem.
2. Dopuszczalne jest nabycie innych tytułów prawnych do nieruchomości (m.in. użytkowanie, służebności gruntowe, służebność przesyłu, najem, dzierżawa) z zastrzeżeniem, że koszt nabycia nie przekracza wartości rynkowej nieruchomości.
3. W przypadku wykorzystania dla realizacji Przedsięwzięcia nieruchomości, do których OOW / i Partner / i Podmiot upoważniony do ponoszenia wydatków nabył nieruchomość, obowiązują wszystkie warunki dotyczące długotrwałego wpływu Przedsięwzięcia na wydajność i odporność gospodarki polskiej tzn. efekty zrealizowanego Przedsięwzięcia przekraczają ramy czasowe obowiązywania KPO i nie mają charakteru powtarzających się krajowych wydatków budżetowych.

4.4.2. Pozostałe wydatki związane z nabyciem nieruchomości

1. Wydatki bezpośrednio związane z nabyciem nieruchomości (jeśli nabycie nieruchomości stanowi wydatek kwalifikowalny), takie jak wydatki poniesione w związku ze sporządzeniem dokumentacji geodezyjno-kartograficznej, wynagrodzenie rzeczoznawcy (np. wydatek związany ze sporządzeniem operatu szacunkowego) oraz opłaty notarialne stanowią wydatki kwalifikowalne.
2. W przypadku gdy jedynie część wydatku poniesionego na nabycie nieruchomości może być uznana za kwalifikowalną, wydatki związane z nabyciem nieruchomości mogą być uznane za kwalifikowalne na następujących warunkach:
 - 1) proporcjonalnie do udziału wydatku kwalifikowalnego na nabycie nieruchomości w całkowitym wydatku na nabycie nieruchomości - w przypadku wydatków związanych z nabyciem nieruchomości, których wysokość ustala się proporcjonalnie do wartości nieruchomości (np. opłaty notarialne),
 - 2) w pełnej wysokości - w przypadku, gdy poniesienie wydatku było wyłącznie rezultatem wypełniania wymogów dotyczących realizacji Przedsięwzięcia (np. wydatki związane z wykonaniem operatu szacunkowego w przypadku, gdy w innych okolicznościach nie byłoby to wymagane).
3. Wydatki związane z uzyskaniem prawa dostępu do terenu budowy podczas realizacji Przedsięwzięcia, w tym praw do terenu, np. na potrzeby zaplecza budowy, czy tymczasowego posadowienia urządzeń, będą mogły być uznane za kwalifikowalne, jeżeli będą niezbędne do realizacji Przedsięwzięcia i nie są wnoszone na rzecz OOW lub jego jednostki organizacyjnej.

4.4.3. Nabycie prawa użytkowania wieczystego

1. Przez wydatki poniesione na nabycie prawa użytkowania wieczystego należy rozumieć:
 - 1) pierwszą opłatę za oddanie nieruchomości gruntowej w użytkowanie wieczyste oraz opłaty roczne wnoszone przez okres użytkowania wieczystego (w okresie kwalifikowania wydatków dla danego Przedsięwzięcia) - nabycie pierwotne prawa użytkowania wieczystego – albo
 - 2) wydatek poniesiony na nabycie prawa użytkowania wieczystego na rynku wtórnym.
2. Wydatki, o których mowa w ust 1., mogą być uznane za kwalifikowalne, jeżeli zostaną spełnione łącznie następujące warunki:

- 1) nieruchomość, w odniesieniu do której nabyto prawo użytkowania wieczystego, jest niezbędna dla realizacji Przedsięwzięcia i zostanie bezpośrednio wykorzystana do jego realizacji. Jeżeli ze względów własnościowych nie jest możliwe nabycie prawa użytkowania wieczystego jedynie tej części nieruchomości, która będzie wykorzystana bezpośrednio do realizacji Przedsięwzięcia, ale konieczne jest nabycie prawa do dodatkowej powierzchni, to ta część wydatku na nabycie prawa użytkowania wieczystego, która dotyczy części nieruchomości niewykorzystanej bezpośrednio do realizacji Przedsięwzięcia, nie może zostać uznana za wydatek kwalifikowalny,
 - 2) opłaty z tytułu użytkowania wieczystego zostały ustalone zgodnie z przepisami ustawy o gospodarce nieruchomościami,
 - 3) w przypadku wydatków, o których mowa w ust. 1 pkt 2), wydatek zadeklarowany jako kwalifikowalny nie przekracza wartości rynkowej prawa użytkowania wieczystego, potwierdzonej operatem szacunkowym,
 - 4) nabycie prawa użytkowania wieczystego do nieruchomości zostało przewidziane we wniosku o objęcie Przedsięwzięcia wsparciem i jest zgodne z Umową/Porozumieniem/Decyzją o objęcie Przedsięwzięcia wsparciem,
 - 5) w przypadku równoczesnego zakupu budynków i innych zabudowań położonych na nieruchomości będącej przedmiotem użytkowania wieczystego, do wydatków poniesionych na zakup tych budynków albo zabudowań zastosowanie mają warunki dotyczące zakupu nieruchomości określone w podrozdziale 4.4.1. „Zakup nieruchomości”,
 - 6) wydatki są zgodne z postanowieniami umowy w sprawie oddania nieruchomości w użytkowanie wieczyste.
3. Do wydatków bezpośrednio związanych z nabyciem prawa użytkowania wieczystego należy stosować odpowiednio postanowienia podrozdziału 4.4.2. „Pozostałe wydatki związane z nabyciem nieruchomości”.
4. W przypadku wykorzystania dla realizacji Przedsięwzięcia nieruchomości, do których OOW / i Partner / i Podmiot upoważniony do ponoszenia wydatków posiada prawo użytkowania wieczystego, obowiązują wszystkie warunki dotyczące długotrwałego wpływu Przedsięwzięcia na wydajność i odporność gospodarki polskiej tzn. efekty zrealizowanego

Przedsięwzięcia przekraczają ramy czasowe obowiązywania KPO i nie mają charakteru powtarzających się krajowych wydatków budżetowych.

4.4.4. Nabycie innych tytułów prawnych do nieruchomości

1. Przez wydatki poniesione na nabycie innego tytułu prawnego do nieruchomości należy rozumieć:
 - 1) wydatki poniesione na nabycie ograniczonych praw rzeczowych do nieruchomości (użytkowanie, służebności gruntowe, służebność przesyłu),
 - 2) wydatki poniesione na nabycie tytułów prawnych o charakterze obligacyjnym (np. najem, dzierżawa) oraz
 - 3) wydatki poniesione na opłaty z tytułu oddania nieruchomości w trwały zarząd.
2. Wydatki, o których mowa w ust. 1., mogą być uznane za kwalifikowalne, jeżeli zostaną spełnione łącznie następujące warunki:
 - 1) nieruchomość, w odniesieniu do której nabyto dane prawo jest niezbędna dla realizacji Przedsięwzięcia i zostanie bezpośrednio wykorzystana do jego realizacji; jeżeli ze względów własnościowych nie jest możliwe nabycie prawa jedynie tej części nieruchomości, która będzie wykorzystana bezpośrednio do realizacji Przedsięwzięcia, ale konieczne jest nabycie prawa do dodatkowej powierzchni, to ta część wydatku na nabycie prawa, która dotyczy części nieruchomości nie wykorzystanej bezpośrednio do realizacji Przedsięwzięcia, nie może zostać uznana za wydatek kwalifikowalny;
 - 2) suma płatności dokonanych w okresie realizacji Przedsięwzięcia nie przekracza rynkowej wartości tej nieruchomości – na wniosek uprawnionej instytucji OOW jest zobowiązany do przedstawienia dokumentów potwierdzających spełnienie tego wymogu (np. operat szacunkowy lub inny dokument umożliwiający obiektywną ocenę spełnienia tego warunku);
 - 3) wydatek zadeklarowany jako kwalifikowalny nie przekracza wartości rynkowej tego prawa za okres, którego dotyczy – na wniosek uprawnionej instytucji OOW jest zobowiązany do przedstawienia dokumentów potwierdzających spełnienie tego wymogu (np. operat szacunkowy lub inny dokument umożliwiający obiektywną ocenę spełnienia tego warunku);
 - 4) wydatek zadeklarowany jako kwalifikowalny dotyczy kwot przypadających do zapłaty za okres kwalifikowania wydatków (i rzeczywiście zapłaconych w tym okresie);

warunek ten nie ma zastosowania do ustanowienia służebności gruntowej lub służebności przesyłu, za jednorazowym wynagrodzeniem należnym i rzeczywiście zapłaconym w okresie kwalifikowania wydatków,

- 5) nabycie określonego tytułu prawnego do nieruchomości zostało przewidziane we wniosku o objęcie Przedsięwzięcia wsparciem i jest zgodne z Umową/Porozumieniem/Decyzją o objęcie Przedsięwzięcia wsparciem,
 - 6) wydatki są zgodne z postanowieniami umowy lub decyzji stanowiącej podstawę nabycia określonego tytułu prawnego.
3. Do wydatków bezpośrednio związanych z nabyciem określonego tytułu prawnego należy stosować odpowiednio postanowienia podrozdziału **4.4.1. „Zakup nieruchomości”**.
4. W przypadku wykorzystania dla realizacji Przedsięwzięcia nieruchomości, do których OOW / i Partner / i Podmiot upoważniony do ponoszenia wydatków posiada inny tytuł prawny, obowiązują wszystkie warunki dotyczące długotrwałego wpływu Przedsięwzięcia na wydajność i odporność gospodarki polskiej tzn. efekty zrealizowanego Przedsięwzięcia przekraczają ramy czasowe obowiązywania KPO i nie mają charakteru powtarzających się krajowych wydatków budżetowych.

4.5. Personel projektu

Wynagrodzenia pracowników wykonujących merytoryczne zadania bezpośrednio związane z głównymi celami, produktami i wskaźnikami Przedsięwzięcia.

Składniki płacowe i pozapłacowe wynagrodzenia personelu Przedsięwzięcia, proporcjonalnie do zaangażowania pracownika w Przedsięwzięciu:

- wynagrodzenie zasadnicze;
- narzuty na wynagrodzenia po stronie pracodawcy, w tym:
 - składka emerytalna;
 - składka rentowa;
 - składka wypadkowa;
 - składka na Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych;
 - składka na Fundusz Pracy;
 - składka na Pracownicze Plany Kapitałowe;
- narzuty na wynagrodzenia po stronie pracownika, w tym:
 - składka na ubezpieczenie emerytalne;
 - składka na ubezpieczenie rentowe;

- składka na ubezpieczenie chorobowe;
- składka zdrowotna;
- składka na Pracownicze Plany Kapitałowe;
- zaliczka na podatek dochodowy;
- nagrody (w tym nagroda jubileuszowa)/premie (w tym premie uznaniowe, premie okresowe i nagrody jednorazowe) personelu Przedsięwzięcia mogą być kwalifikowalne, jeżeli:
 - zostały określone w regulaminie pracy lub regulaminie wynagradzania, chyba, że możliwość przyznania nagrody została przewidziana w aktach prawa powszechnie obowiązującego oraz
 - obejmują wszystkich pracowników, a zasady ich przyznawania są takie same w przypadku personelu Przedsięwzięcia oraz pozostałych pracowników OOW / i Partnera / i Podmiotu upoważnionego do ponoszenia wydatków oraz
 - przyznawane są w związku z realizacją zadań w ramach Przedsięwzięcia na podstawie stosunku pracy,
- inne koszty personelu Przedsięwzięcia, określone w regulaminie pracy lub regulaminie wynagradzania (np. koszty dodatkowej opieki medycznej), mogą być kwalifikowalne, jeżeli obejmują wszystkich pracowników, a zasady ich przyznawania są takie same w przypadku personelu Przedsięwzięcia oraz pozostałych pracowników OOW / i Partnera / i Podmiotu upoważnionego do ponoszenia wydatków,
- Dodatek (zadaniowy/stażowy/służbowy) do wynagrodzenia personelu Przedsięwzięcia może być kwalifikowalny, jeżeli:
 - został określony w regulaminie pracy lub regulaminie wynagradzania, chyba, że możliwość przyznania dodatku została przewidziana w aktach prawa powszechnie obowiązującego oraz;
 - obejmuje wszystkich pracowników, a zasady jego przyznawania są takie same w przypadku personelu Przedsięwzięcia oraz pozostałych pracowników OOW / i Partnera / i Podmiotu upoważnionego do ponoszenia wydatków oraz jest kwalifikowalny wyłącznie w okresie zaangażowania danej osoby w Przedsięwzięcie.
- wynagrodzenie za czas niezdolności do pracy, zgodnie z obowiązującymi przepisami w zakresie ubezpieczeń społecznych;
- składka na Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych;

- odpis na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych;
 - składki na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych;
 - składki na Pracownicze Plany Kapitałowe; wynagrodzenie za okres urlopu wypoczynkowego.
1. Koszty związane z zaangażowaniem personelu Przedsięwzięcia OOW / i Partner / i Podmiot upoważniony do ponoszenia wydatków mogą być kwalifikowalne, o ile konieczność zaangażowania personelu wynika z charakteru Przedsięwzięcia. Koszty wynagrodzenia personelu mogą być ponoszone tylko w okresie realizacji Przedsięwzięcia.
 2. Kwalifikowalnymi składnikami wynagrodzenia personelu Przedsięwzięcia są wynagrodzenie brutto oraz koszty ponoszone przez pracodawcę zgodnie z właściwymi przepisami prawa, w szczególności składki na ubezpieczenia społeczne, Fundusz Pracy; Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych; Pracownicze Plany Kapitałowe odpisy na ZFŚS lub wydatki ponoszone na Pracowniczy Program Emerytalny zgodnie z ustawą z dnia 20 kwietnia 2004 r. o pracowniczych programach emerytalnych (Dz.U. 2021 poz. 2139 z póź. zm).
 3. Zatrudnienie lub oddelegowanie personelu do pełnienia zadań związanych z realizacją Przedsięwzięcia musi być odpowiednio udokumentowane postanowieniami umowy o pracę, porozumienia, zakresem czynności służbowych pracownika, opisem stanowiska pracy poprzez wskazanie w szczególności zadań i obowiązków wykonywanych w ramach Przedsięwzięcia a dokumenty te powinny obejmować wszystkie zadania personelu Przedsięwzięcia.
 4. Jeżeli stosunek pracy pracownika OOW / i Partnera / i Podmiotu upoważnionego do ponoszenia wydatków jedynie w części obejmuje zadania w ramach Przedsięwzięcia to koszt wynagrodzenia personelu jest kwalifikowalny, o ile:
 - 1) zadania związane z realizacją Przedsięwzięcia zostaną wyraźnie wyodrębnione w umowie o pracę, porozumieniu lub zakresie czynności służbowych pracownika lub opisie stanowiska pracy,
 - 2) zakres zadań związanych z realizacją Przedsięwzięcia stanowi podstawę do określenia proporcji faktycznego zaangażowania pracownika w realizację Przedsięwzięcia w stosunku do czasu pracy wynikającego z umowy o pracę tego pracownika,

- 3) koszt wynagrodzenia personelu Przedsięwzięcia odpowiada proporcji, o której mowa powyżej chyba że zakres odpowiedzialności, złożoność lub poziom wymaganych kompetencji na danym stanowisku uzasadnia różnicę w udziale wydatku do czasu pracy wynikającego ze stosunku pracy.
5. Koszt wynagrodzenia personelu Przedsięwzięcia nie może przekroczyć kwoty wynagrodzenia pracowników OOW / i Partnera / i Podmiotu upoważnionego do ponoszenia wydatków na analogicznych stanowiskach lub na stanowiskach wymagających analogicznych kwalifikacji lub kwoty wynikającej z przepisów prawa pracy w rozumieniu art. 9 § 1 Kodeksu pracy.
6. We wniosku o objęcie przedsięwzięcia wsparciem OOW / i Partner / i Podmiot upoważniony do ponoszenia wydatków wskazuje:
 - 1) formę zaangażowania i szacunkowy wymiar czasu pracy personelu Przedsięwzięcia niezbędnego do realizacji zadań merytorycznych (etat/liczba godzin);
 - 2) uzasadnienie proponowanej kwoty wynagrodzenia personelu Przedsięwzięcia odnoszące się do zwyczajowej praktyki OOW / i Partnera / i Podmiotu upoważnionego do ponoszenia wydatków w zakresie wynagrodzeń na danym stanowisku lub przepisów prawa pracy w rozumieniu art. 9 § 1 Kodeksu pracy lub statystyki publicznej, co stanowi podstawę do oceny kwalifikowalności wydatków na etapie wyboru Przedsięwzięcia oraz w trakcie jego realizacji.
7. Nagrody (w tym nagroda jubileuszowa)/premie, w tym premie uznaniowe, premie okresowe i nagrody jednorazowe personelu Przedsięwzięcia mogą być kwalifikowalne, jeżeli:
 - 1) zostały określone w regulaminie pracy lub regulaminie wynagradzania, chyba, że możliwość przyznania nagrody została przewidziana w aktach prawa powszechnie obowiązującego oraz
 - 2) obejmują wszystkich pracowników, a zasady ich przyznawania są takie same w przypadku personelu Przedsięwzięcia oraz pozostałych pracowników OOW / i Partnera / i Podmiotu upoważnionego do ponoszenia wydatków oraz
 - 3) przyznawane są w związku z realizacją zadań w ramach Przedsięwzięcia na podstawie stosunku pracy.
8. Dodatek (dodatki zadaniowe/stażowe/służbowe) do wynagrodzenia personelu Przedsięwzięcia może być kwalifikowalny, jeżeli:

- 1) został określony w regulaminie pracy lub regulaminie wynagradzania chyba, że możliwość przyznania dodatku została przewidziana w aktach prawa powszechnie obowiązującego oraz
 - 2) obejmuje wszystkich pracowników, a zasady jego przyznawania są takie same w przypadku personelu Przedsięwzięcia oraz pozostałych pracowników OOW / i Partnera / i Podmiotu upoważnionego do ponoszenia wydatków oraz jest kwalifikowalny wyłącznie w okresie zaangażowania danej osoby w Przedsięwzięcie,
9. W przypadku przyznania dodatku jego wysokość uzależniona jest od zakresu dodatkowych obowiązków i wynika z zatwierdzonego wniosku o objęcie Przedsięwzięcia wsparciem.
10. Dodatkowe wynagrodzenie roczne personelu Przedsięwzięcia, wynikające z przepisów prawa pracy w rozumieniu art. 9 § 1 Kodeksu pracy, może być kwalifikowalne w ramach Przedsięwzięcia w proporcji, w której wynagrodzenie pracownika jest rozliczane w ramach Przedsięwzięcia.
11. Koszty personelu Przedsięwzięcia zaangażowanego w jego realizację, rozliczane są w okresie rzeczowej i finansowej realizacji Przedsięwzięcia.
12. Koszt wynagrodzenia personelu Przedsięwzięcia nie może przekroczyć kwoty wynagrodzenia pracowników OOW / i Partnera / i Podmiotu upoważnionego do ponoszenia wydatków na analogicznych stanowiskach lub na stanowiskach wymagających analogicznych kwalifikacji.

4.6. Podatki i opłaty

Do tej kategorii włączone są wydatki związane z podatkami i opłatami:

- Opłaty notarialne, opłaty administracyjne związane z uzyskiwaniem wszelkiego rodzaju pozwoleń, czy zgód niezbędnych do realizacji Przedsięwzięcia, o ile faktycznie zostały poniesione przez OOW / i Partnera / i Podmiot upoważniony do ponoszenia wydatków;
- koszty ubezpieczeń/gwarancji bankowych/innych formy zabezpieczeń, z wyłączeniem wydatków na ubezpieczenia dotyczących fazy eksploatacyjnej Przedsięwzięcia. Koszty poniesione na ubezpieczenia mogą być kwalifikowalne jedynie w okresie realizacji Przedsięwzięcia;
- wydatki na ewaluację, o ile ich poniesienie jest wymagane przez właściwą instytucję będącą stroną umowy, za zgodą IZ;

- opłaty pobierane od dokonywanych transakcji płatniczych (krajowych lub zagranicznych), z wyjątkiem prowizji pobieranych w ramach wymiany walut;
- inne, niezbędne do realizacji Przedsięwzięcia, niewymienione powyżej.

4.7. Roboty budowlane

Do tej kategorii włączone są wydatki związane z pozyskaniem i korzystaniem z usług lub innych czynności wykonywanych na rzecz OOW / i Partnera / i Podmiotu upoważnionego do ponoszenia wydatków przez wykonawców, którym zlecono ich wykonanie, wraz z niezbędnymi materiałami do ich wykonania.

- roboty budowlane;
- roboty montażowe;
- inne, niezbędne do realizacji Przedsięwzięcia, niewymienione powyżej.

4.8. Środki trwałe / dostawy

Do tej kategorii włączone są wydatki związane ze środkami trwałymi/dostawami:

- zakup środków trwałych - niezbędnych do realizacji Przedsięwzięcia.
1. Zakupione środki wykorzystywane są wyłącznie do realizacji Przedsięwzięcia.
 2. Wydatki na zakup środków trwałych mogą być uznane za kwalifikowalne, pod warunkiem ich wskazania we wniosku o objęcie Przedsięwzięcia wsparciem i ich akceptacji na etapie oceny wniosku.
 3. Zakupiony środek trwały powinien być nowy.
 4. W ramach kategorii kwalifikowany jest również koszt transportu, montażu i uruchomienia środka.
 5. Za zgodą JW dopuszczalny jest zakup używanego środka trwałego, o ile poniesienie kosztu jest zasadne do prawidłowej realizacji Przedsięwzięcia.
 6. Dodatkowe warunki kwalifikowalności zakupu środków trwałych mogą zostać określone w Umowie/Porozumieniu/Decyzji o objęcie Przedsięwzięcia wsparciem.

4.9. Usługi zewnętrzne

Do tej kategorii włączone są wydatki związane z usługami zewnętrznymi:

- Wydatki poniesione na opracowanie lub aktualizację dokumentacji niezbędnej do przygotowania i realizacji Przedsięwzięcia z wyjątkiem wypełnienia formularza wniosku o objęcie Przedsięwzięcia wsparciem;

- wydatki związane z pozyskaniem i korzystaniem z usług wykonywanych na rzecz OOW / i Partnera / i Podmiot upoważniony do ponoszenia wydatków przez wykonawców, którym zlecono ich wykonanie. Włączone są w to również produkty wytworzone w wyniku zamówienia (w szczególności: badania, ekspertyzy, analizy, opinie);
- wydatki poniesione przez OOW i/lub Partnera na nadzór nad przygotowaniem dokumentacji technicznej (np. program funkcjonalno – użytkowy) Przedsięwzięcia w ramach Inwestycji C3.1.1.;
- wydatki związane z nadzorem nad robotami budowlanymi, w tym nadzór inwestorski, nadzór autorski, nadzór specjalistyczny;
- usługi doradcze oraz eksperckie w trakcie realizacji Przedsięwzięcia, w tym zapewnienie wsparcia technicznego, np.:
 - usługi prawne;
 - tłumaczenia;
 - ekspertyzy niezbędne do realizacji Przedsięwzięcia;
- usługi transportowe, kurierskie i pocztowe;
- koszty najmu pojazdów dla Personelu Przedsięwzięcia niezbędnych do zapewnienia mobilności w zakresie realizacji Przedsięwzięcia wraz z kosztami ich utrzymania i użytkowania;
- działania informacyjne i promocyjne np.: koszt tablic informacyjnych; oznakowanie inwestycji; stworzenie i prowadzenie strony internetowej Przedsięwzięcia; zakup ogłoszeń prasowych;
- wydatki związane z organizacją konferencji oraz innych wydarzeń promujących Przedsięwzięcie (w formie stacjonarnej bądź on-line) w tym m.in. wynajem sal, catering, materiały promocyjne, zaproszenia itd.;
- koszt działań informacyjno-promocyjnych, w tym, m.in. kampanii i promocji Przedsięwzięcia w mediach elektronicznych (platformy VOD, banery w Internecie) i tradycyjnych (TV, prasa, radio, nośniki zewnętrzne);
- inne usługi zewnętrzne, niezbędne do realizacji Przedsięwzięcia.

W przypadku, gdy dana usługa nie jest bezpośrednio związana z głównymi celami i produktami przedsięwzięcia wydatek powinien zostać wykazany w ramach kategorii Koszty pośrednie np. ogłoszenia w prasie dotyczące wyboru wykonawców, ekspertyzy i usługi prawne z zakresu pzp,

usługi kopiowania dokumentów na potrzeby kontroli czy usługi doradcze z zakresu zarządzania projektem itp.

Usługi niezlecane na zewnątrz, ale wykonywane przez pracowników ostatecznego odbiorcy wsparcia lub partnera, w zależności od ich charakteru, są finansowane w ramach kategorii dotyczącej wynagrodzenia pracowników lub kosztów pośrednich.

4.10. Wartości niematerialne i prawne

Do tej kategorii włączone są wydatki związane nabyciem wartości niematerialnych i prawnych.

- koszty nabycia i/lub odpłatnego korzystania z wartości niematerialnych i prawnych niezbędnych do realizacji Przedsięwzięcia np.: autorskie prawa majątkowe, licencje.

4.11. Koszty pośrednie

Koszty pośrednie są rozliczane stawką ryczałtową w wysokości do 5% kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich.

- koszty pośrednie ponoszone w związku z realizacją Przedsięwzięcia, których wielkości nie można jednoznacznie przyporządkować do Przedsięwzięcia (uznać za koszt bezpośredni)
 - koszty personelu zaangażowanego w zarządzanie, rozliczanie, monitorowanie Przedsięwzięcia lub prowadzenie innych działań administracyjnych w Przedsięwzięciu, w szczególności koszty wynagrodzenia tych osób, ich delegacji służbowych i szkoleń, o ile powyższe koszty nie zostały uznane za bezpośrednie w ramach Przedsięwzięcia tj. nie można było ich wielkości jednoznacznie przyporządkować do Przedsięwzięcia;
 - koszty personelu obsługowego (obsługa kadrowa, finansowa, administracyjna, sekretariat, kancelaria, obsługa prawna, w tym dotycząca zamówień) na potrzeby funkcjonowania jednostki oraz kadry zarządzającej jednostki, o ile powyższe koszty nie zostały uznane za bezpośrednie w ramach Przedsięwzięcia tj. nie można było ich wielkości jednoznacznie przyporządkować do Przedsięwzięcia;
- odpisy amortyzacyjne, koszty najmu lub zakupu aktywów (środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych) używanych na potrzeby personelu o których mowa powyżej (to jest koszty, które nie zostały uznane za bezpośrednie w ramach Przedsięwzięcia);
- koszty utrzymania powierzchni biurowych (najem, opłaty administracyjne);
- opłaty za energię elektryczną, ciepłą, gazową i wodę, opłaty przesyłowe, opłaty za odprowadzanie ścieków, opłaty za wywóz odpadów komunalnych;
- koszty usług pocztowych, telefonicznych, internetowych, kurierskich;

- koszty usług powielania dokumentów;
- koszty materiałów biurowych i artykułów piśmienniczych;
- koszty związane z otwarciem oraz prowadzeniem wyodrębnionego na rzecz Przedsięwzięcia subkonta na rachunku płatniczym OOW / i Partnera / i Podmiotu upoważnionego do ponoszenia wydatków lub odrębnego rachunku płatniczego przeznaczonego do obsługi Przedsięwzięcia;
- koszty ochrony;
- koszty sprzątania pomieszczeń.

4.12. Wsparcie finansowe udzielane grantobiorcom i uczestnikom projektu

W ramach tej kategorii kwalifikowalne są granty wypłacane na rzecz grantobiorców.

W przedsięwzięciach grantowych zakres wsparcia możliwy do wsparcia w ramach grantów każdorazowo określany jest przez ostatecznego odbiorcę wsparcia takiego przedsięwzięcia.

5. Załączniki

Załącznik nr 1. Zamówienia udzielane w Przedsięwzięciach realizowanych w ramach Inwestycji C3.1.1.